

بخش بیست و هفتم

البته نظرات متفاوتی نیز در خصوص عملکرد ارتش در برابر اشغالگران بیان شده است. از جمله اینکه سرتیپ ستاد ناصر آراسته و سرتیپ دو ستاد علی نیک‌فرد در کتاب خود تحت عنوان «پیاده‌نظام و دفاع مقدس» به نقل از یکی از نشریات عنوان کردند «روزنامه‌همشهری در تاریخ دوازدهم شهریور ۱۳۸۳ در مقاله‌ای تحت عنوان برگی از تاریخ وقایع شهریور ۱۳۲۰ و تجاوز نیروهای متفقین، وضعیت نیروهای ایران را این‌گونه شرح می‌دهد: لشکر هفت پیاده کرمان حاضر به ترک پادگان نشده و خود را برای نبرد با یک تیپ هندی (از ارتش انگلستان) که تا ۱۰۷ کیلومتری جنوب این شهر پیش آمده بود، آماده کرده و این تیپ از بیسم مقابله، در جلگه «راین» و دامنه کوه هراز، دست به سنگر بندی زده است؛ لشکر خوزستان بدون توجه به پخشنامه «تخجوان- ریاضی» با نیروهای متجاوز انگلیس درگیر شده و زودخورد ادامه دارد؛ لشکر تبریز هم به دو قسمت شده؛ قسمتی با توپخانه لشکر از بیراهه برای دفاع از تهران روانه پایتخت شده و قسمت دیگر ترجیح داده که به‌جای تسلیم شدن به نیروهای شوروی، به ترکیه «بی طرف» عقب‌نشینی کند. در تهران، خلبانان پایگاه قلعه‌مرغی که بر ضد فرمانده سابق خود که به آنان دستور رفتن به منازلشان را داده بود، شورش کرده بودند و تعدادی از هواپیماها را در «یافت‌آباد» فرود آورده و زیر درخت‌ها استتار کرده بودند تا به‌موقع از آن استفاده کنند. کارشناسان نظامی بی طرف و نگارندگان تاریخ‌های نظامی به‌صراحت نوشته‌اند که اگر خیانت اواخر اوت در ایران صورت نگرفته بود، در آن زمان شوروی و انگلستان آن نیروی نظامی اضافی را نداشتند که بتوانند از عهده ارتش ایران که با انضباط سخت آموزش دیده بود برآیند؛ زیرا که شوروی در برابر آلمان حالت دفاعی توأم با عقب‌نشینی درپیش گرفته، لنینگراد به محاصره آلمانی‌ها افتاده و انگلستان در شمال آفریقا و اروپا با آلمان و در خوار دور با ژاپن درگیر بود و فتاوری نظامی تا آن حد پیشرفته نبود که ایران فاقد آن باشد و در آن زمان حتی ایران اگر می‌خواست می‌توانست به سرزمین‌های مجاور خود که جز ترکیه و افغانستان زیر سلطه قدرت‌های اروپایی بودند تعرض کند. چرچیل در خاطرات خود اعتراف کرده است که برای حمله به ایران یا زحمت بسیار توانسته بود ۳۵۰۰ تا ۵۰۰۰ سرباز عمدتاً هندی جمع‌آوری کند» (آراسته، نیک‌فرد، ۱۳۹۳: ۳۸ و ۳۹).

در بررسی اسناد، مدارک و منابع تاریخی در خصوص نیروی دریایی ایران و تجزیه‌وتحلیل عملکرد متفقین و همچنین نیروی دریایی ایران، موارد زیر به‌عنوان برخی دلایل اصلی شکست نیروی دریایی ایران در برابر متفقین قابل توجه است.

قطع ارتباط

«ارتباطات» مسئله‌ای مهم برای کسب و یا تداوم موفقیت در هر سازمان نظامی به‌شمار می‌رود. «ارتباط» به‌عنوان یکی از اجزای مهم «فرماندهی و کنترل» در صحنهٔ نبرد محسوب می‌شود. سازمان نظامی بدون ارتباط، سازمانی از پیش شکست‌خورده محسوب می‌شود. شکست نظامی در برابر انگلیسی‌ها در جنوب نیز دلایل مختلفی داشت. یکی از مهم‌ترین دلایل آن قطع ارتباط بود. درواقع قطع ارتباط منجر به فروپاشی فرماندهی نیروهای ایرانی شد. به‌محض شروع حملهٔ انگلیسی‌ها، برق آبادان قطع شد. تلفن‌های پادگان‌ها که از سیم‌های شرکت نفت استفاده می‌کرد از کار بازماند. به‌همین دلیل کلیهٔ ارتباط به‌یک‌باره قطع و به دست عوامل بیگانه، تمام سیم‌های تلفنی که به سمت هنگ می‌آمد، بریده شد و همین مسئله عامل فروپاشی ساختاری نیروهای مقاوم در برابر انگلیسی‌ها شد (اخلیلی، ۱۳۲۳: ۶۱).

ضعف در تعمیر و نگهداری

یکی دیگر از دلایل شکست نیروی دریایی در برابر انگلیسی‌ها ضعف در تعمیر و نگهداری تجهیزات نیروی دریایی بود. کاهش توان رزمی نیروی دریایی به دلیل ضعف در تعمیر و نگهداری انکارناپذیر است. در آن سال‌ها بیشتر ناوهای ایران برای تعمیر سالانه به کشور ایتالیا فرستاده می‌شدند؛ ولی به دلیل وقوع جنگ جهانی دوم، حدود دو سال بود که امکان ارسال قطعات و تجهیزات دریایی به ایتالیا و فراتر از آن حتی امکان آوردن وسایل موردنیاز برای تعمیر این ناوها وجود نداشت.

ادامه دارد...

سازمان راهبردی- ایرج گلشنی - پس از انتشار تحلیلی تحت عنوان «بلاتکلیفی سازمان بنادر و دریانوردی یک‌ماهه‌شد» در روزنامه دریایی اقتصادسرآمد؛ اهالی دریا و کنشگران دریایی مثل همیشه، واکنش نشان دادند و دیدگاه‌های خود را به روزنامه دریایی اقتصادسرآمد ارسال کردند. حسب اهمیت موضوع، بخشی از این دیدگاه‌ها را منعکس می‌کنیم و مخاطبان فرهیخته ما بعد از مرور این نوشتار متوجه خواهند شد که دلیل انتشار این دیدگاه‌ها چیست.

به گزارش روزنامه دریایی اقتصاد سرآمد، ابتدا نظرها را بدون کم‌وکاست و بدون هیچ حذف و اضافه‌ای می‌آوریم و در پایان چند نکته درباره این نگاه‌ها می‌نگاریم. برخی از این دیدگاه‌ها هم‌مسو و در تایید تحلیل روزنامه دریایی اقتصادسرآمد هستند و برخی نقدهایی به این روزنامه وارد کرده‌اند:

تیم فوتبال!

یک دیدگاه با اشاره به تحلیل روزنامه دریایی اقتصاد سرآمد، نوشته است: مقاله از یک‌ماه گذشته از کناره‌گیری رئیس سابق صحبت می‌کند و به فاصله چشمگیر بین شعارهای توسعه دریایی دولت چهاردهم و عملکرد واقعی در حوزه مدیریت بنادر اشاره دارد. نویسنده با استفاده از تمثیل یک تیم فوتبال، نگرانی‌ها و سردرگمی اهالی حوزه دریایی را به‌خوبی منتقل می‌کند؛ گویی در یک بازی حساس، سرمربی یک بازیکن کلیدی را بدون برنامه‌ریزی از میدان خارج کرده باشد.

استفاده از تمثیل‌های جذاب

دیدگاه دیگری نوشته است: مقایسه وضعیت سازمان بنادر با یک تیم فوتبال، به خواننده کمک می‌کند تا به‌سادگی مفهوم نارسایی مدیریتی را درک کند. این استعاره باعث می‌شود انتقاد از فقدان برنامه‌ریزی و جایگزینی مناسب به شکلی ملموس و قابل لمس ارائه شود.

بیان نگرانی‌ها و انتظارات جامعه

دیدگاه دیگری آورده است: مقاله به‌درستی نشان می‌دهد که چگونه فاصله بین شعار و عمل، اعتماد و امید اهالی حوزه دریایی را تضعیف می‌کند.

تحلیل سیاسی و سازمانی

دیدگاه دیگر می‌نویسد: نویسنده به نقاط ضعف وزارت راه‌وشهرسازی در انتخاب جایگزین مناسب اشاره کرده و به مسئله تعامل نادرست با کارشناسان حوزه دریایی پرداخته است.

عدم ارائه شواهد مستند

دیدگاهی در نقد تحلیل نوشته است: اگرچه نگرانی‌ها و نقدها مطرح شده‌اند، اما مقاله فاقد استناد به داده‌های دقیق یا گزارش‌های رسمی است که بتواند ادعاهای خود را مستندتر نشان دهد.

لحن تک‌جانبه و انتقادی

در نقد دیگری به تحلیل روزنامه دریایی اقتصادسرآمد آمده است: لحن مقاله عمدتاً انتقادی و تند است؛ در حالی که بررسی چندوجهی موضوع (مانند چالش‌های ناشی از تغییرات سازمانی یا محدودیت‌های ساختاری وزارت راه) می‌توانست دیدگاه جامع‌تری ارائه دهد.

پیشنهادهات ناکافی برای راه‌حل

نگاه دیگری می‌نویسد: اگرچه نویسنده به لزوم انتخاب فردی با تخصص در حوزه دریایی تأکید کرده است، اما هیچ راهکار مشخص یا برنامه عملی برای رفع این چالش ارائه نکرده است.

فریبا عزیز - اقتصاد سرآمد

روزنامه دریایی سرآمد بررسی می‌کند؛

واکنش کنشگران دریایی به «یک‌ماه‌بلا تکلیفی سازمان بنادر»!

راهکارهایی برای ارائه پیشنهاد و کمک به تصمیم‌گیری خانم صادق

باشد، قوی‌تر خواهد بود. باید دانست که اولین استناد ما در روزنامه دریایی اقتصاد سرآمد، دیدگاه‌ها و مشاوره‌هایی است که در قالب مصاحبه‌ها و نظرخواهی‌ها انجام می‌شود. این قاعده یک رسانه است و نظر خبرگان دریایی را سند می‌داند و از آن‌ها استفاده می‌کند. درباره اسناد دیگر مانند ابراز نظر مسئولان وزارتخانه یا سازمان می‌دانید و می‌دانیم که به اصطلاح نم پس نمی‌دهند. آیا شما اظهارنظری از وزیر یا دیگران دارید که ما به آن‌ها استناد کنیم؟ سکوت کرده‌اند و کسی نمی‌داند که چه می‌کنند. پس از این سو سندی نمی‌توان داشت. ما دعوت می‌کنیم از وزیر و دیگر مسئولان ذی‌ربط که درباره انتصاب در سازمان با افکارعمومی سخن بگویند؛ چه از طریق روزنامه دریایی اقتصاد سرآمد که رسانه رسمی اهالی دریاست و چه از طریق سایر رسانه‌ها. به هر روی، سکوت آن‌ها باعث می‌شود ما این بخش استنادی را از دست بدهیم.

سایر اسناد برآمده از ارتباط مستقیم و مشاهده است. برای بحران و رکود در سازمان بنادر و دریانوردی کافی است سری به سازمان بزنید. خبرنگار مشاهده‌گر خوبی است. با کارکنان حرف بزنید. خبرنگار مذاکره‌کننده خوبی است. ما این اقدامات را انجام داده و مشاهده‌گری و مذاکره می‌کنیم و سپس استنتاج. بر اساس مشاهدات و بررسی ما، در سازمان بنادر و دریانوردی گرد مرگ پاشیده‌اند. سکوت و سکون و رکود. همه چشم‌انتظارند که ببینند یک خبره دریایی می‌آید یا

تجربه تلخ رئیس بی تجربه را دوباره تکرار می‌کند؟

دیگر اسناد مکتوب را اگر شما دیده‌اید، ما هم دیده‌ایم. سند مکتوب به دست من و شما نمی‌دهند. خلاصه این که باید روشن کنید منظور تان از سند چیست و برای یک روزنامه‌نگار چه چیزی سند محسوب می‌شود و چه چیزی محسوب نمی‌شود.

دوم: راهکار

ایراد وارد کرده‌اند که فقط نقد می‌کنید و راهکار نمی‌دهید! اما راهکار:

اول: در شماره‌های پیشین، ضمن بررسی موضوع و توجه‌دادن به اهمیت و حساسیت آن، در دو وجه راهکار ارائه کردیم: یک وجه نظری که تأکید داشتیم انتخاب رئیس سازمان باید براساس شاخص‌ها و معیارهای مشخص باشد که این شاخص‌ها را هم بیان کردیم که مهم‌ترین آن این بود که فرد منتخب برای ریاست سازمان بنادر و دریانوردی باید تخصص دریایی داشته باشد و سایر شاخص‌هایی که اکنون فرصت بازگویی آن‌ها نیست. در راهکار دیگر، از چهار چهره برای انتخاب سخن گفتیم و افراد را مورد تحلیل و بررسی قرار دادیم تا شاید کمکی به مجموعه تصمیم‌گیرنده در وزارت راه باشیم.

و اکنون راهکار دیگری بیان می‌کنیم: برخی اهالی دریا، خود یا نفراتی را معرفی می‌کنند و انتظار دارند که روزنامه اقتصادسرآمد درباره آن‌ها بنویسد تا در فهرست انتخابی وزیر راه قرار بگیرند. ما مشتاق به این کار هستیم، اما به شرطی که کسی که خود را به ما معرفی می‌کند، به‌طور رسمی و قطعی بیان کند. در قالب ایماواشاره یا در ضمن لینخد و گفت‌وگوی صمیمانه، نمی‌توان چنین کار مهمی را صورت داد و درباره آن متنی منتشر کرد.

راهکار دیگر این است که اهالی دریا که دغدغه دارند، به‌طور رسمی از افراد و شخصیت‌های خبره‌ای که می‌شناسند حمایت کنند. با نوشتن نامه‌ای به روزنامه یا تماس و گفت‌وگوی رسمی با روزنامه می‌توانند شخصیت موردنظر خود را معرفی کنند و چه‌بسا این اقدام به‌صورت گروهی صورت گیرد تا تأثیر بیشتری داشته باشند. بنابر این، اهالی دریا یا خود به‌طور روشن و رسمی نامزد شده یا به‌وسیله سایر همکاران معرفی شوند؛ چیزی شبیه نمایندگی مجلس. هیچ اشکالی ندارد که با هدف ارائه پیشنهاد و کمک به تصمیم‌گیری خانم صادق، اهالی دریا مشاوره بدهند. معرفی افراد و سابقه آن‌ها می‌تواند یک راهکار منطقی، قانونی و مدنی باشد.

و نکته پایانی؛ شما که می‌فرمایید سند و راهکار بدهید، لطف کنید و خودتان هم همین کار را بکنید. سند بدهید که رکود نیست. سند بدهید که مسیر تصمیم‌گیری برای انتخاب رئیس سازمان درست و مستقیم است. سند بدهید که عزل رئیس قبلی با برنامه قبلی و با احترام تمام بوده است.

و نیز راهکار بدهید. ما فرض کنید راهکار بلد نیستیم و جز نقد هم نمی‌دانیم. فضا برای سند و راهکار شما تا بی‌نهایت باز است. روزنامه اقتصادسرآمد در اختیار شما. ما از هر راهکاری که نفعی به حال اهالی دریا باشد، استقبال کرده و دیدگاه‌های نقد و پیشنهاد و راهکار شما را به‌طور کامل منتشر می‌کنیم؛ حتی اگر نقد علیه خود ما باشد. آیا منصفانه نوشتیم؟